

Султаләка пётмлетсе

Малалла та пёрлех, пёр тёллевпех вай хурар

(Вёсэ. Пусл. 1-меш стр.) Районти пёчэк тата ватам бизнес субъектёсем 5 процент чухлэ нумайланчэс...

Халәха сурт-йёрпе тивёстессипе те района тёрлөрэн программәла ёслесе пырса, 12 самрәк специалиста, савән пекех ялта пурәнакан 5 граждана, 6 самрәк сөмьене...

Уйрәм сынсен сүрчөсене пурэ 26330 тав. метр чухлэ тунә. 2009 сұлта нумай хваттерлэ 10 суртра тёллэ юсав ёсөсем туса ирттертөмөр:

2009 сұлта экологи тёлшөнчи хәрүшсәрлэх енөпе те сахал мар тимлөрөмөр. Ку енөпе тунә паләрамлә утам вәл – сүп-сап тәкмалли полигона тума пуслани.

Сәк 12 гектар йышәнәкан 4 котлованран тәрәкан полигонан пёр пайне сөнө суән малтанхи уйхөсөсөнче хута яма паләртатпәр.

Унта валли сүп-сап турттармалли автомашина, экскаватор, КамАЗ автомашина тунятпәр. Таван тавраләха илем күрес, ялсөмпе урамсөне тирпейлес енөпе ёслемелли нумай.

Ахальтен каламәсчө чавашсем: «Таса вырәнәта таса шухәшсем, сүтә ёмөтсем сураләсчө», – тесе. Сүт сәнталәк таса-

рөждени» конкур сөнтөрүси пулса тәчө, 500 пин тенкөлөх медицина оборудованине тивөсрө. Иртнө сүлта районти тёл больницән сөнө поликлиникин проекте туса пётрөтөмөр.

Культура сферинче те ыра пуләмсем чылай пулчөс. Чәваш Республикин Президентчөн Указөпе килешүүлән Кашмашри, Васкассинчи, Чуманкассинчи, Мән Сөнтөрти Культура сүрчөсене сөнөтесе, вөсөне паялхи кун ыйтакан сөнө оборудованисем ырна сәртәртатпәр.

Хисөплө ентөсөмө! Пурне те сире сөнө 2010 сұл тата сывхарса килекен Христос суралнә кун ячөпе саламлатпәр. 2009 сұлта район администрацийөпе пөр-пөрне әнланса, пөр тёллөвө вай хунәшән сире пөтөм чунчөререн тав таватпә.

Сөнө сүлта та хамәр пурнәса лайхәлатәссисхөн пөрле сине тәрса вай хурар. Семйөрсөнче яланах килешүйе тату пурнәс пултәр. Сывләхәр сирөп, кун-сүлар вәрәм пултәр.

Сөнө сүлта та хамәр пурнәса лайхәлатәссисхөн пөрле сине тәрса вай хурар. Семйөрсөнче яланах килешүйе тату пурнәс пултәр. Сывләхәр сирөп, кун-сүлар вәрәм пултәр.

Сөнө сүлта та хамәр пурнәса лайхәлатәссисхөн пөрле сине тәрса вай хурар. Семйөрсөнче яланах килешүйе тату пурнәс пултәр. Сывләхәр сирөп, кун-сүлар вәрәм пултәр.

Сөнө сүлта та хамәр пурнәса лайхәлатәссисхөн пөрле сине тәрса вай хурар. Семйөрсөнче яланах килешүйе тату пурнәс пултәр. Сывләхәр сирөп, кун-сүлар вәрәм пултәр.

Сөнө сүлта та хамәр пурнәса лайхәлатәссисхөн пөрле сине тәрса вай хурар. Семйөрсөнче яланах килешүйе тату пурнәс пултәр. Сывләхәр сирөп, кун-сүлар вәрәм пултәр.

Саламлатпәр

Юратнә мәшәра, аннене, аппана, кукама, асаннене – Юнкә салинче пурәнәкан Людмила Лукинична ТОЛСТОВАНА январен 1-мөшөнче 60 сұлхи ябилей ячөпе саламлатпәр.

Малиновка ялөнче пурәнәкан Иван Федорович СУБОРОВ январен 1-мөшөнче 80 сұл тугтарат. Сав вәхәтрах Нина Сергеевна пөрлөшөнрөне 55 сүл ситет.

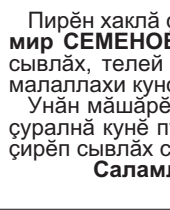
Юратнә та хаклә аннене, хунямана, асаннене, тәхлачәна, сывлөх таванәмәра – Муркашра пурәнәкан Дарья Дмитриевна АЛЕШКИНА сывхарса килекен сөнө сұл тата юбилей ячөпе чунчөререн саламлатпәр.

Юнкә ялөнче пурәнәкан юратнә мәшәр, анне – Людмила Лукинична ТОЛСТОВА январен 1-мөшөнче 60 сұл тугтарат. Юбилей ячөпе әшшән саламлатпәр, телөй, вәрәм кун-сүл сунатпәр.

Хисөплө сывнәмәра, ытарайми аннемөре, әшә кәмәллә асаннене, хисөплө тәхлачәна, юратнә тавана, күршөне – Катәкүй ялөнче пурәнәкан Ефросиния Тимофеевна АНДРЕЕВАНА 75 сұлхи юбилей ячөпе чунчөререн хисөплесе әшшән саламлатпәр.

Пирөн хаклә сывнәмәра – Турхан ялөнче пурәнәкан Владимир СЕМЕНОВА суралнә кунө ячөпе саламлатпәр. Ырлөх сывлөх, телөй сунатпәр. Емөтленнө ёмөтсем ситесе пыччәр, малаллахи кунсем савәнәс парнелөччөр.

Сыннән чысөпе тивөслөхне вараланәшән

Муркаш ял тәрәхөн пусләхө Н.И. Никитин район судне заявлени сүрса панә, Эдуард Валерьевич Мочалов тата «Взятка» хаçат тёлөшне иск тәратнә, хайн чысөпе тивөслөхне тата ёс репутацине хүйтөмөне өйтнә.

Мөнпе сывхәннә-ха иск? «Взятка» информация аналитика хаçатөчө Н.И. Никитин тёлөшө чәнлөхпа сывхәнә тәман суй, унән чысөпе тивөслөхне варалакан сөведенисем пичетленө. Уйрәммән асәнәс пулсан, хаçатән 2009 сұлхи 5-мөш номерөнчи «Центр Моргауши – частная территория» статьян 15-мөш абзацөчө сәпла сүрса хунә:

- «Глава Моргаушского сельского поселения, чья семья является хозяином автостанции, которую построили на месте детского парка, от этого не плохо выиграл, повесил знаки «КИРПИЧ», поставил бетонные блоки, и только его автобусам разрешено заезжать в центр».
- «Взятка» хаçатри 2009 сұлхи августән 7-мөшөнчи 6-мөш номерөнчи «Главе все прощается? До каких пор» статьяра сәпла сүрнә:
- статьян 5-мөш абзацөчө: «Вполне возможно и то, что глава Моргаушского сельского поселения ведет налог на бороды, как Петр I»;
- статьян 6-мөш абзацөчө: «Вскоре к нему прибежала жена Мастерова Ю.А., а затем направилась к главе сельского поселения Никитину Н.И., который на этот раз оскорбил и ее»;
- статьян 10-мөш абзацөчө: «Ведь центр Моргауши дефакто принадлежит семье Никитиных. У них там стоит автостоянка и здание автостоянки построено с многочисленными нарушениями законов».

Тавәс пуçаракан (истөц) иск заявлениөнчө хайөн пирки чысөпе тивөслөхне варалакан суй сөведенисем пичетленөшөн хаçат урлә қасару ыйтма, мораль тёлөшөнчөн сиен күнөшөн ответчикран уқса тата иск тәратнә чухне түленө патшаләх пошлинине шыраса илме өйтнә.

Суд Николай Иванович Никитинән искне тулли мар тивөстөрө йышәннә. «Взятка» хаçат редакция тата Э.В. Мочалова Н.И. Никитин тёлөшө суй сөведенисем пичетленөшөн хирөслени (опровержени) пичетлөме хушнә, мораль тёлөшөнчөн сиен күнөшөн Н.И. Никитина 20 пин тенкө тата суд тәкакөсене 100 тенкө шыраса пама йышәннә.

Хамәр инф.

Суд, прокуратура материалөсем тәрәх

Сөнө саккун вайра

2009 сұлхи майән 1-мөшөнчөн 2008 сұлхи декабрэн 26-мөшөчө йышәннә 294 № «О защите прав юридических лиц и индивидуальных предпринимателей при осуществлении государственного контроля (надзора), муниципального контроля» Федераллә саккун вая көчө.

Планна пәхнә тёрөслөвсем ирттермелли вәхәтсене улаштарнә. Сак тапхәрәтан тытәнәс тёрөслөвсене виçө сүлта пөр хутран ытла мар ирттерме тивөс:

- патшаләх регистрацийө витор тухнә хысçәнхи кунран тытәнәс;
 - планна пәхнә юлашки тёрөслөв ирттернө хысçәнхи кунран тытәнәс;
 - уйрәм ёс-хөл пурнәслама тытәннә кунран тытәнәс.
- Сывлөхә сыхлас ёс, вөрөнтү, социаллә сфера учреждениөсөнчө тёрөслөвсене виçө сүлта икө хут е ытлахах та ирттерме пултәрәсчө. Унчөн вара икө сүлта пөр хутран ытла мар пулнә. Пөчөк предпринимательство субъеккө тёлөшө планна пәхнә тёрөслөвө апа патшаләх регистрацийө витор тухнә хысçән виçө сүл иртсен ирттерме юрат. Планна пәхман тёрөслөвсем ирттерессипе улашанусем пур. Апа ирттермелли сәлтәвсем шутне сәксем көрөсчө:
- ситменлөхсене пөтерме панә предписани вәхәчө иртсе кайни;
 - граждәнсен пурнәсөпе сывлөхне, чөр чунсене, үсен-тәрәнсене, тавралөхә тата патшаләх хәрүшсәрлөхне сиен күрес хәрүшлөх тухса тәрсан;
 - сүт сәнталәк тата техногенлә майпа чрезвычайлә ларүтәру пулас хәрүшлөх тухса тәрсан;
 - потребительсөм хайсен прависене пәсни пирки сәхәвсөм парсан.

Иккөмөшө виçсөмөш сәлтәвсөмпе пөчөк тата ватам предпринимательство субъеккө тёлөшө тёрөслөв ирттерме прокуратура органө ирөк пани кирлө. Анчах та йөркөне пәсинне тухса паләрәтсан патшаләх тёрөслөвөн, муниципаллә тёрөслөвөн органөсөм прокуратура органне пёлтерсе 24 сөхөт хушшинчө вярәна тухса планна пәхман тёрөслөв ирттерме пултәрәсчө. Тёрөслөвсем ирттермелли вәхәт тёлөшө улашанусем пур.

Вярәна тухса ирттерекөн тёрөслөв вәхәчө 20 ёс күнөнчөн ытла пулмалла мар. Енчөн те организаци Рәсәей Федерацийөн тёрлө субъеккөсөн территориянчө ёс-хөл пурнәсләтә пулсан, тёрөслөв вәхәтне кашни филиал тёлөшө уйрәмән паләртәсчө. Вярәна тухса ирттерекөн планна пәхнә тёрөслөвөн пөтөмөшлө вәхәчө пөчөк предпряти тёлөшө сүлтәләкра 50 сөхөтрөн, микропредпряти тёлөшө 15 сөхөтрөн ытла пулмалла мар. Документсөне тёрөслөмелли вәхәт – 20 ёс күнөнчөн ытла мар. Енчөн те организаци Рәсәей Федерацийөн тёрлө субъеккөсөн территориянчө ёс-хөл пурнәсләтә пулсан, тёрөслөв вәхәтне кашни филиал тёлөшө уйрәмән паләртәсчө.

Г. ВЕРЕНЕЕВА, район прокурорөн пулөшәканө.

Представлени тәратма тиврө

Муркаш районөн прокуратури патшаләх тата муниципаллә тёллөвсөмпе таварсем сүтән илссөпө саккуна пәхәнәссипө тата ку енөпе коррупци факторөсөне тупса паләртәссипө тёрөслөвсөм тәтәшәх ирттерет.

2009 сұлхи ноябрь уйхөнчи тёрөслөв савна кәртәртса пачө. 2005 сұлхи июлөн 21-мөшөнчө йышәннә 94-ФЗ № «О размещении заказов на поставки товаров, выполнение работ, оказание услуг для государственных и муниципальных нужд» Федераллә саккунән 9-мөш статийне пәсса Муркаш район администрацийөнчө муниципаллә заказсөне ырнастарнә чухне сак заказсөне ырнастаракансөн мөнге требованисөне тивөсөмеллине тёрөслөмөсчө (налуксөмпе тёрлөрөн түлөвсөм енөпе бюджет умөнчө парәмсөм пурри т. ыт. те). Специалистем хайсөм әнлантарса панә тәрәх, ку ёсө нихәсан та туса ирттермен, унән мелөсөне те пәкса хуман.

Сәпла вара кун пек чухне муниципаллә заказсөне ырнастарнә чухне коррупци мелөсөм тёл пулма пултәрәсчө. Специалист сын муниципаллә контракт мөншөн хушәнәма пултәрәймәнин сәлтәвсөне кәртәртмасан та пултәрәтә. Ун пирки 94-ФЗ № Федераллә саккунән 9-мөш статийн 3-мөш пунктөнчө каланә. Савна май сүлтө асәннә ситменлөхсөне пөтерсөси пирки район администрацийөн пуслөхөн ячөпе представлени тәратма тиврө.

Э. СОКРАШКИН, район прокурорөн аслә пулөшәканө, 3-мөш класлә юрист.